

UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU” DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

**ROLUL SECRETARULUI GENERAL AL ONU
ÎN SOLUȚIONAREA PAȘNICĂ A DIFERENDELOR INTERNAȚIONALE**

- REZUMAT -

Conducător de doctorat:
Prof.univ.dr. Raluca Miga - Beșteliu

Student doctorand
Oana – Adriana IACOB

București

2016

CUPRINSUL LUCRĂRII

Abrevieri

Introducere

Capitolul I – Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale – componentă esențială a menținerii păcii și securității internaționale

Secțiunea 1 – Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale în evoluția sistemului internațional

- 1.1. Noțiunea de sistem internațional
- 1.2. Antichitatea și epoca feudală – ”dreptul forței”
- 1.3. Formarea statului modern și configurarea sistemului ”balanței de forțe” (epoca modernă timpurie – secolele 17 – 18)
- 1.4. De la Sfânta Alianță la Liga Națiunilor (epoca modernă târzie – secolul 19 – începutul secolului 20)
- 1.5. De la Pactul Briand – Kellogg la Carta Organizației Națiunilor Unite

Secțiunea 2 – Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale – principiu fundamental al dreptului internațional

- 2.1. Considerații generale privind principiile fundamentale ale dreptului internațional
- 2.2. Principiul soluționării pașnice a diferendelor – precizări terminologice și conceptuale

Capitolul II – Mijloacele de soluționare pașnică a diferendelor internaționale

Secțiunea 1 – Considerații introductive

Secțiunea 2 – Mijloacele diplomatice de soluționare pașnică a diferendelor

- 2.1. Negocierile internaționale
- 2.2. Bunele oficii
- 2.3. Medierea internațională
- 2.4. Ancheta internațională
- 2.5. Concilierea internațională

Secțiunea 3 – Mijloacele jurisdicționale de soluționare pașnică a diferendelor internaționale

- 3.1. Precizări generale
- 3.2. Arbitrajul internațional
- 3.3. Justiția internațională

Secțiunea 4 – Rolul organizațiilor regionale în soluționarea pașnică a diferendelor

Capitolul III – Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Delimitarea rolului Secretarului General

Secțiunea 1 - Aspecte generale privind soluționarea pașnică a diferendelor în cadrul ONU

1.1. Considerații introductive – soluționarea pașnică a diferendelor internaționale potrivit Cartei ONU

1.2. Rolul Consiliului de Securitate în soluționarea pașnică a diferendelor

1.3. Rolul Adunării Generale în soluționarea pașnică a diferendelor

Secțiunea 2 - Rolul Secretarului General în sistemul configurat de Carta ONU și capacitatea sa de a influența procesele de decizie în domeniul soluționării pașnice

2.1. Aspecte privind numirea și mandatul Secretarului General

2.2. Competențele Secretarului General al ONU în domeniul soluționării pașnice a diferendelor

2.3. Raportul Secretarului General cu Adunarea Generală și Consiliul de Securitate – posibile influențe asupra procesului decizional în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale

2.4. Rolul normativ al Secretarului General

Capitolul IV - Forme ale implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor

Secțiunea 1 - Mijloacele politico – diplomatice utilizate de Secretarul General în soluționarea pașnică a diferendelor

1.1. Considerații introductive

1.2. Mijloacele diplomatice de tip tradițional

1.3. Mijloace diplomatice de tip alternativ

1.4. Structuri ce sprijină activitatea Secretarului General în procesele de soluționare pașnică a diferendelor internaționale

Secțiunea 2 - Implicarea Secretarului General al ONU în crearea și evoluția operațiunilor de menținere a păcii – “Capitolul VI și jumătate al Cartei”

2.1. Considerații introductive

2.2. Rolul Secretarului General al ONU în crearea și evoluția operațiunilor de menținere a păcii

Secțiunea 3 - Activitatea normativă a Secretarului General în slujba păcii – Rolul său în emergența responsabilității de a proteja ca normă de drept internațional

3.1. Considerații introductive

3.2. Dezvoltarea conceptului responsabilității de a proteja

3.3. Rolul Secretarului General al ONU în promovarea responsabilității de a proteja

Capitolul V - Evoluția rolului Secretarului General al ONU în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale

Secțiunea 1 - Stilul de leadership și gradul de implicare în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale

Secțiunea 2 - Trygve Lie (1946 – 1952)

Secțiunea 3 - Dag Hammarskjöld (1953-1961)

3.1. Numire

3.2. Dag Hammarskjöld și articolul 99

3.3. Formula Pekin

3.4. Diplomația preventivă

3.5. Operațiunile de menținere a păcii

Secțiunea 4 - U Thant (1961 – 1971)

4.1. Considerații introductive

4.2. Bunele oficii

4.3. Diplomația preventivă

4.4. Asistența umanitară

Secțiunea 5 - Kurt Waldheim (1972 – 1981)

Secțiunea 6 - Javier Pérez de Cuéllar (1982 – 1991)

Secțiunea 7 - Boutros Boutros-Ghali (1992 – 1996)

Secțiunea 8 - Kofi Annan (1997 – 2006)

8.1. Considerații introductive

8.2. Planurile de reformă

8.3. Implicarea în soluționarea pașnică prin mijloace diplomatice

8.4. Responsabilitatea de a proteja

Secțiunea 9 - Ban Ki-moon (2007 – prezent)

Capitolul VI - Reflecții asupra rolului Secretarului General. Limite și perspective

Concluzii

Anexa 1

Anexa 2

Bibliografie

PROBLEMATICA SUPUSĂ CERCETĂRII

Pacea și războiul au fost dintotdeauna și rămân și astăzi probleme esențiale ale comunității internaționale, însă modul în care sunt percepute și abordate în relațiile dintre state s-a schimbat în timp, ducând la modificări politico-juridice importante pe plan internațional.

Ca entități cu grade diferite de dezvoltare pe plan politic, economic, social, și, de asemenea, cu tradiții, culturi și istorii cât se poate de diverse, s-a întâmplat adesea ca statele să aibă interese contradictorii și să urmărească obiective diferite și chiar antagonice. Opozițiile de interese pot varia din punctul de vedere al obiectului (pot fi politice, economice, militare, religioase, etnice, culturale, teritoriale etc.) și al intensității lor. Într-un sens larg, expresia de diferend internațional poate acoperi toate aceste situații, putând fi definit ca o neînțelegere, o opoziție între două sau mai multe entități, subiecte de drept internațional care presupune formularea de pretenții și contrapretenții, constituind un element de tulburare, de tensionare a relațiilor dintre ele.

Consacrarea internațională a principiului soluționării pașnice a diferendelor marchează o schimbare radicală a modului de abordare a relațiilor dintre state, iar evoluția istorică a conținutului său reflectă însăși experiența lumii internaționale, încorporând noi norme și valori, pe măsură ce acestea se impun mediului internațional, ca urmare a învățămintelor extrase de state din practica relațiilor dintre ele.

Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale reunește aspecte de morală și politică internațională cu aspecte juridice, de drept internațional.¹ Prin urmare, evoluția pe planul eticii internaționale a generat transformări și dezvoltări ale structurilor politico-juridice, în sensul consacrării acestui principiu de drept internațional și al reglementării mijloacelor pentru punerea sa în aplicare.

Sfârșitul primului război mondial a adus cu sine dezideratul instituirii unei păci generale, materializat în crearea Societății Națiunilor, prima structură politică, cu vocație universală, pacificatoare. Desigur că, având în vedere specificul mediului internațional al vremii, autorii proiectului Societății Națiunilor nu aveau pretenția de a suprima cu desăvârșire războiul, ci doar de a-l amâna sau de a-l evita pe cât posibil. În

---

¹ Marțian Niciu, *Drept internațional public*, Servosat, Arad, 1999, p. 319.

această năzuință formulată pe jumătate rezidă, poate, și slăbiciunea acestei structuri, care nu a reușit să facă față provocărilor internaționale ale acelei epoci.

După cel de-al doilea război mondial, evoluția gândirii internaționale este marcată de deschiderea față de conceptele idealiste de armonie, cooperare, pace structurală, interzicere a războiului, drept pentru care, odată cu crearea Organizației Națiunilor Unite apar o serie de proceduri specifice de pacificare, care consolidează, dezvoltă și completează mijloacele de reglementare pașnică a diferendelor.

Așa cum se precizează în preambulul Cartei, scopul suprem al ONU este acela de a feri generațiile viitoare de flagelul războiului, prin unirea forțelor membrilor ei pentru menținerea păcii și securității internaționale, garantându-se că forța armată nu va mai fi folosită decât în interesul comun și stabilindu-se între state relații de bună vecinătate și toleranță.²

În acest sens, ONU își propune să devină un centru în care să se armonizeze eforturile națiunilor pentru menținerea păcii și securității internaționale, pentru dezvoltarea de relații prietenești între națiuni, întemeiate pe respectarea principiului egalității în drepturi a popoarelor și a dreptului lor de a dispune de ele însele, precum și pentru realizarea cooperării în rezolvarea problemelor internaționale cu caracter economic, social, cultural sau umanitar.

În vederea îndeplinirii acestor nobile obiective, ONU propune un sistem de reglementare pașnică a diferendelor, ce are un caracter complementar în raport cu mijloacele obișnuite la care părțile trebuie să recurgă în caz de neînțelegere.

Rezolvarea pașnică a diferendelor în cadrul O.N.U. se face, potrivit Cartei, în conformitate cu principiile justiției și dreptului internațional, organele cu atribuții în acest sens fiind Consiliul de Securitate, Adunarea Generală și Curtea Internațională de Justiție. La acestea se adaugă poziția influentă a Secretarului General al ONU și rolul său unic, care-l fac deosebit de potrivit pentru acțiuni internaționale, consacrate reglementării pașnice a diferendelor.

După cel de-al doilea război mondial, se considera, în general, că, în domeniul menținerii păcii și securității, cea mai potrivită structură pentru abordarea unor astfel de probleme este Consiliul de Securitate, cu ai săi cinci membri permanenți. Adunarea

---

² Dumitru Mazilu, *Dreptul păcii*, All Beck, București, 1998, p. 243.

Generală are atribuții limitate în acest domeniu. Cu toate acestea, Adunarea Generală a fost înzestrată cu o competență generală ”de a discuta orice chestiuni sau cauze care intră în cadrul Cartei sau care se referă la puterile și funcțiile vreunui din organele prevăzute în Cartă și (...) poate face recomandări Membrilor Națiunilor Unite sau Consiliului de Securitate, ori Membrilor Organizației și Consiliului de Securitate în oricare asemenea chestiuni sau cauze”.³

Deși, într-adevăr, problemele care privesc menținerea păcii și securității internaționale sunt abordate, în principal, în cadrul organelor deliberative, în fapt, Secretarul General este cel care se implică în cele mai multe demersuri de soluționare sau prevenire a conflictelor.

Secretarul General este șeful Secretariatului – serviciul tehnic și administrativ al O.N.U. - cel mai înalt funcționar din cadrul structurii O.N.U., numit de Adunarea Generală, la propunerea Consiliului de Securitate, pe termen de 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii mandatului.

În afară de atribuțiile de ordin tehnic - administrativ, specifice funcției sale, înaltul Oficial are și atribuții de reprezentare a organizației în planul relațiilor internaționale și desfășoară și unele activități în conformitate cu prevederile Cartei: bune oficii, mediere, consultări cu reprezentanții guvernelor, studii în diverse domenii, organizarea de conferințe internaționale, activități de informare cu privire la activitatea O.N.U., supraveghează operațiunile de menținere a păcii.⁴

Poziția pe care o ocupă Înaltul funcționar, statutul și competențele sale sunt unice, specifice organizației din care face parte, fără a avea vreun echivalent în alte structuri internaționale sau interne.⁵ Secretarul General are, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, o poziție strategică, ca șef al singurei organizații internaționale universale, cu scop multidimensional. „Prin el și prin oficiul său trec toate inter-relaționările reprezentate de O.N.U.”⁶ Problema care se pune, în aceste condiții, este aceea a măsurii

---

³ Charter of the United Nations, San Francisco, 1945, available at <http://treaties.un.org/doc/Publication/CTC/uncharter.pdf>, accessed 08.01.2012, art. 10

⁴ Magdalena Denisa Lungu, *Rolul organizațiilor internaționale în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale*, București: Universul Juridic, 2010, p. 268.

⁵ *Ibidem*, p. 269.

⁶ Benjamin Rivlin, „The Challenging International Political Climate and the Secretary-General” în Benjamin Rivlin și Leon Gordenker (ed.), *The Challenging Role of the UN Secretary-General. Making „The Most Impossible Job in the World” Possible*, Londra: PRAEGER, 1993, p. 5.

în care Secretarul General ar putea, din această poziție centrală, să influențeze cursul activităților organizației.

Carta stabilește competențele Secretarului General, în câteva articole cu o formulare destul de vagă. Astfel, conform art. 97, Secretarul General este cel mai înalt funcționar administrativ al Organizației. Potrivit art. 98, Secretarul General va acționa în această calitate la toate ședințele Adunării Generale, ale Consiliului de Securitate, ale Consiliului Economic și Social și ale Consiliului de Tutelă și va îndeplini orice alte funcții ce-i sunt încredințate de aceste organe. În conformitate cu același articol, Secretarul General va prezenta Adunării Generale un raport anual asupra activității Organizației. Art. 101 prevede și alte responsabilități ale Secretarului General, oferindu-i control asupra numirii personalului Secretariatului, în timp ce art. 100 subliniază necesitatea asigurării independenței Secretarului General și a personalului de orice posibile influențe din partea statelor membre. Dintre toate prevederile Cartei, art. 99 este, însă, cel care îi oferă Secretarului General posibilitatea de a influența direct activitățile Organizației, permițându-i să atragă atenția Consiliului de Securitate asupra tuturor problemelor care, după părerea sa, ar pune în primejdie menținerea păcii și securității internaționale.

Inițial, rolul Secretarului General în menținerea păcii și securității internaționale era destul de limitat, textul Cartei nefiind prea explicit în privința posibilelor dimensiuni și forme în care Înaltul funcționar ar putea contribui la realizarea nobilelor și ambițioaselor scopuri al Națiunilor Unite în domeniul păcii și securității internaționale. Cu toate acestea, provocările mediului internațional și modurile distinctive de abordare a acestora de către diversele personalități care au ocupat această funcție, au creat precedente și au determinat o continuă dezvoltare a rolului Secretarului General.

Cu referire strictă la domeniul reglementării pașnice a diferendelor, plecând de la prevederile Cartei ca fundament juridic și având în vedere și evoluția ulterioară a Secretarului General ca mediator și ofertant de bune oficii (impusă de o reconfigurare a sistemului de soluționare pașnică, ca urmare a dezvoltărilor înregistrate în planul relațiilor internaționale), se poate spune că atribuțiile Înaltului Funcționar rezultă fie din însărcinările date de Consiliul de Securitate și Adunarea Generală (art. 98), fie din implicarea sa voluntară, din proprie inițiativă (conform art. 99), fie din solicitarea de

către părți a implicării sale.⁷ Luând în considerare exclusiv prevederile Cartei, s-ar spune că Secretarul General este, în mod normal un organ de execuție, ce acționează conform instrucțiunilor organelor politice și deciziilor adoptate de acestea. Excepție face doar art. 99 care stabilește funcția de inițiativă a Înaltului funcționar și care a fost interpretat adesea ca oferind temeuri juridice specifice pentru o activitate politică a acestuia.⁸ Prevederile acestui articol îi oferă Secretarului General puteri ce nu-și găsesc echivalent în nicio altă structură internațională.

IMPORTANȚA TEMEI

Aflat în fruntea Secretariatului – unul dintre organele principale ale ONU – Secretarul General este mai mult decât ”cel mai înalt funcționar administrativ al Organizației”. El dispune de o autoritate politică ce derivă dintr-o interpretare extensivă a prevederilor - vag formulate - ale Cartei ONU și, în același timp, de o autoritate morală, întruchipând idealurile Organizației.

Contribuția Secretarului General la reglementarea pașnică a diferendelor este semnificativă, manifestându-se printr-o multitudine de modalități, în virtutea autorității și prestigiului funcției sale, de la diplomație preventivă până la misiuni de mediere sau bune oficii.

Cercetarea rolului Secretarului General în domeniul vast și complex al soluționării pașnice a diferendelor este un demers util pentru înțelegerea acestei instituții și a poziției sale în sistemul de pacificare dezvoltat la nivelul ONU și în domeniul soluționării pașnice a diferendelor, în general. De asemenea, ea poate crea cadrul optim pentru identificarea eventualelor lacune care pot afecta eficiența activității acestei instituții și pentru căutarea soluțiilor pentru acoperirea acestora. Cercetarea evoluției rolului Secretarului General poate contribui la identificarea factorilor cu influență pozitivă asupra eficienței acestuia ca agent de pacificare, precum și a celor cu efect de stagnare și regres, pentru mai buna înțelegere a acestei instituții și a potențialului său de

---

⁷ Magdalena Denisa Lungu, *op. cit.*, p. 270.

⁸ *Ibidem.*

dezvoltare.

OBIECTIVELE CERCETĂRII

Prezenta teză are ca scop analiza rolului Secretarului General al ONU în domeniul soluționării pașnice a diferendelor internaționale.

Principalele obiective urmărite în cadrul activității de cercetare științifică sunt:

1. Plasarea rolului Secretarului General în contextul evolutiv al soluționării pașnice a diferendelor internaționale
2. Identificarea rolului Secretarului General în sistemul de soluționare pașnică a diferendelor oferit de Organizația Națiunilor Unite.
3. Identificarea și analiza principalelor forme ale implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor.
4. Analiza evoluției rolului Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor.
5. Identificarea eventualelor măsuri ce ar putea fi adoptate în contextul reformei ONU, în vederea eficientizării implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Pentru realizarea cercetării s-au folosit: metoda analizei logice – necesară înțelegerii particularităților și problematicii soluționării pașnice a diferendelor și a rolului Secretarului General al ONU în cadrul acesteia; metoda sistemică – pentru corelarea cu alte instituții, principii și norme de drept internațional, absolut necesară cercetării și înțelegerii temei; precum și metoda comparativă și metoda istorică, folosită pentru studierea evoluției rolului Secretarului General în domeniul reglementării pașnice a diferendelor.

Cercetarea a avut în vedere evoluția juridico-politice a rolului Secretarului General al ONU în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale, relevându-se inclusiv aspectele contradictorii și influența esențială a modificărilor produse în contextul și

gândirea politică internațională și, implicit, în dreptul internațional. Pentru efectuarea cercetării s-au folosit atât surse primare, precum tratate, convenții, rapoarte, rezoluții și decizii ale diferitelor organisme internaționale (disponibile în biblioteci și pe site-urile oficiale ale instituțiilor), cât și surse secundare sub forma articolelor și lucrărilor de specialitate.

CONCLUZII

Teza tratează tema rolului Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor, pornind de la plasarea acestuia în contextul evoluției soluționării pașnice a diferendelor în sistemul internațional, continuând cu analiza rolului Organizației Națiunilor Unite în acest domeniu și delimitând rolul Secretarului General de cel al Consiliului de Securitate și al Adunării Generale, din perspectiva relației dintre cele trei organe, conform Cartei ONU. Sunt analizate apoi formele implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor și evoluția rolului Secretarului General în acest domeniu, realizându-se o prezentare succintă a mandatelor celor 8 ocupanți ai funcției de Secretar General, cu scopul de a scoate în evidență contribuția fiecăruia dintre ei la extinderea rolului și atribuțiilor Înalțului Oficial în domeniul reglementării pașnice. În final, sunt prezentate principalele limite identificate ale rolului Secretarului General și perspectivele de reformare.

1. Raportat la obiectivul de cercetare privind plasarea rolului Secretarului General în contextul evolutiv al soluționării pașnice a diferendelor internaționale:

- *Capitolul I* analizează evoluția soluționării pașnice a diferendelor în sistemul internațional, definește principalele concepte specifice acestui domeniu și realizează anumite delimitări terminologice și conceptuale necesare. S-a constatat că, de-a lungul timpului, au avut loc evoluții în percepțiile asupra păcii și asupra soluționării pașnice a conflictelor, în planul gândirii politice și al moralei internaționale, ce s-au tradus în configurarea și continua dezvoltare ale unor norme de drept și structuri politico-juridice

menite, inițial, să reducă atrocitățile și, în general, efectul distrugător al războiului - într-o lume definită prin ”dreptul forței” și, în cele din urmă, să mențină pacea internațională, scoțând folosirea forței și a amenințării cu forța în afara legii internaționale, pacea fiind privită ca stare structurală a relațiilor internaționale. Consacrarea soluționării pașnice a diferendelor ca principiu fundamental al dreptului internațional marchează o schimbare radicală a modului de abordare a relațiilor dintre state. Acesta este contextul în care organizațiile internaționale se impun ca actori principali pe scena internațională, jucând un rol din ce în ce mai pregnant în soluționarea pașnică a diferendelor.

- *Capitolul II* descrie mijloacele de soluționare pașnică pe care statele le au la dispoziție, în actualul sistem internațional, completând analiza contextului în care Secretarul General al ONU își exercită atribuțiile de soluționare pașnică. S-a constatat că mijloacele diplomatice, ca instrumente de pacificare, oferă avantajul flexibilității și al contactelor directe între părți, favorizând cooperarea și dincolo de cadrul supus reglementării. Dintre acestea, medierea și bunele oficii sunt, deseori utilizate de Secretarii Generali în demersurile de soluționare pașnică.

2. Raportat la obiectivul de cercetare privind identificarea rolului Secretarului General în sistemul de soluționare pașnică a diferendelor oferit de Organizația Națiunilor Unite:

- *Capitolul III* analizează rolul Consiliului de Securitate și rolul Adunării Generale în domeniul soluționării pașnice a diferendelor, precum și poziția Secretarului General în cadrul Organizației, din perspectiva prevederilor Cartei și a relației sale cu organele deliberative. S-a constatat că, aflat în fruntea Secretariatului, ca unul dintre organele principale ale O.N.U., însă lipsit de putere de decizie, Secretarul General, în ciuda atribuțiilor sale limitate, prevăzute de Cartă, este totuși capabil să influențeze politica O.N.U. Astfel, prin poziția sa, Secretarul General are deseori ocazia de influența modul în care sunt luate și implementate deciziile la nivelul Organizației. De asemenea, multe activități care sunt astăzi specifice acestei funcții s-au dezvoltat în timp, printr-o interpretare largă a prevederilor Cartei, din necesitatea adaptării Organizației la realitățile internaționale. În general, în domeniul soluționării pașnice, Secretarul General

poate acționa conform mandatelor primite de la Consiliul de Securitate sau de la Adunarea Generală (potrivit art. 98 al Cartei) ori din proprie inițiativă sau la cererea părților implicate în diferend (în baza interpretării extensive a art. 99 al Cartei). Fie că este mandatat de Consiliul de Securitate sau de Adunarea Generală, fie că acționează din proprie inițiativă, Înalțul Funcționar trebuie să-și coordoneze activitatea cu organul plenar și organul executiv, pentru a asigura eficiența intervenției sale și pentru a păstra un echilibru instituțional. Activitatea Secretarului General în domeniul soluționării pașnice a diferendelor, trebuie privită ca formând un tot unitar cu activitățile desfășurate de celelalte organe ale O.N.U., cu atribuții în acest domeniu, cu scopul suprem de a menține pacea și securitatea internațională.

3. Raportat la obiectivul de cercetare privind identificarea și analiza principalelor forme ale implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor:

- *Capitolul IV* cercetează principalele forme ale implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor. S-au identificat ca forme ale implicării în acest domeniu: folosirea mijloacelor diplomatice de soluționare pașnică; implicarea în crearea și evoluția operațiunilor de menținere a păcii; și activitatea normativă în slujba păcii și securității. Demersurile sale pot utiliza mijloacele diplomatice de tip tradițional, precum bunele oficii, medierea și ancheta internațională, fie pe baza mandatelor organelor deliberative, fie din inițiativă proprie sau la solicitarea părților, în virtutea art. 99 al Cartei ONU. Uneori, însă, acest tip tradițional de abordare diplomatică se impune a fi completat prin folosirea unor procedee diplomatice neoficiale, discrete care pot asigura o informare superioară și noi direcții de acțiune. În fapt, implicarea Secretarului General în procesele de soluționare pașnică a diferendelor are, deseori, un caracter discret, serviciile sale beneficiind, din acest motiv, de o încredere crescândă din partea statelor. În timp, acest caracter discret al intervenției Secretarului General, în special atunci când aceasta implică utilizarea mijloacelor politico-diplomatice de soluționare pașnică, s-a impus ca o condiție esențială în exercitarea rolului său și ca o garanție a eficienței activităților întreprinse. În acest sens, Perez de Cuellar declara că „nimeni nu va ști

vreodată câte conflicte au fost prevenite sau limitate prin intermediul contactelor care au avut loc în faimoasa locație ONU, ale cărei uriașe suprafețe vitrate pot deveni, dacă este necesar, extrem de opace.”⁹

În privința operațiunilor de menținere a păcii, s-a constatat că acestea sunt, în mare măsură, inovația celui de-al doilea Secretar General al ONU, Dag Hammarskjöld, care a trasat liniile generale de organizare și a stabilit principiile care stau la baza implementării lor. Operațiunile de menținere a păcii au evoluat în timp, tot ca urmare a demersurilor Secretarilor Generali, care au încercat să le adapteze la noile provocări ale mediului internațional.

Referitor la activitatea normativă a Secretarului General cu implicații în domeniul păcii și securității (activitate ce depinde de poziția sa imparțială în cadrul Organizației și de puterea sa de a influența procesul decizional), s-a constatat că o contribuție semnificativă a acestuia a fost promovarea și legitimarea conceptului responsabilității de a proteja la nivelul comunității internaționale.

4. Raportat la obiectivul de cercetare privind analiza evoluției rolului Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor:

- *Capitolul V* conține o prezentare succintă a celor opt ocupanți ai funcției de Secretar General și a contribuției pe care și-a adus-o fiecare la parcursul evolutiv al implicării Înaltului Oficial în domeniul soluționării pașnice. S-a constatat că funcția de Secretar General, așa cum este configurată în prezent, este, în mare parte, rezultatul unui proces îndelungat care, în cele din urmă, a pus la dispoziția ocupantului funcției un repertoriu de practici ce definesc un rol puternic și influent în menținerea păcii și securității internaționale. Acest rol impune o abordare specifică a problemelor internaționale, care poate fi influențată atât de factori obiectivi, ce țin de evoluția contextului internațional, cât și de factori subiectivi, ce țin de trăsăturile personale ale ocupanților funcției.

---

⁹ Mădălina Denisa Lungu, *op. cit.*, p. 272

5. Raportat la obiectivul identificării eventualelor măsuri ce ar putea fi adoptate în contextul reformei ONU, în vederea eficientizării implicării Secretarului General în soluționarea pașnică a diferendelor:

• *Capitolul VI* evidențiază principalele limite ale rolului Secretarului General, identificate în urma cercetării efectuate, precum și perspectivele de reformare. S-a constatat că principalele limite ale activității pe care o desfășoară Secretarul General în domeniul păcii, derivă din relația cu statele membre și cu organele deliberative, care îi îngăduesc inițiativa și gradul de independență. O reformă reală ar trebui să aibă în vedere mai mult decât modificările la nivelul structurii și managementului, abordând în primul rând schimbarea felului în care statele membre se raportează la Secretarul General și la Secretariat. Alte măsuri necesare pentru eficientizarea activității Secretariatului și a Secretarului General:

- definirea mai clară a funcțiilor Secretariatului, astfel încât să fie posibilă, în cea mai mare măsură, recrutarea de personal înzestrat cu abilitățile necesare îndeplinirii acestora;

- realizarea unei evaluări reale a funcțiilor și performanțelor Secretariatului și a Secretarului General, astfel încât să se evite discreditarea funcției și a oficiului, pentru acoperirea unor neajunsuri sau satisfacerea unor interese ale statelor membre.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. DOCUMENTE:

Culegeri de documente:

Aurescu, Bogdan, Năstase, Adrian, *Drept internațional contemporan. Texte esențiale*, editura Regia Autonomă Monitorul Oficial, București, 2000

Ecobescu, Nicolae, Micu, Nicolae, Voicu, Ioan, *Peaceful Settlement of International*

Disputes, vol. I, editura Institutul Român de Studii Internaționale “Nicolae Titulescu”, București, 2003

Năstase, Adrian, *Documente fundamentale ale dreptului internațional și ale relațiilor internaționale*, , editura Regia Autonomă “Monitorul Oficial”, București, 1997

Sohn, Louis B., *Basic Documents of the United Nations*, Stevens & Sons, Londra, 1956

Siekmann, Robert C.R., *Basic Documents on United Nations and Related Peace-keeping Forces*, Martinus Nijhoff, Dordrecht, 1985

Tratate, convenții:

Carta Organizației Națiunilor Unite

Convention (I) for the Pacific Settlement of International Disputes (Hague I) (29 July 1899)

Convention (I) for the Pacific Settlement of International Disputes (Hague I) (18 October 1907)

Convenția de la Londra de definire a agresiunii, 3 iulie 1933

General Act (Pacific Settlement of International Disputes), Geneva, 26 septembrie 1928

Inter-American Treaty of Reciprocal Assistance

Rome Statute of the International Criminal Court

Tratatul pentru renunțarea la război ca instrument de politică națională, 1928

Rapoarte, rezoluții, declarații, regulamente:

An agenda for peace: preventive diplomacy, peacemaking and peace-keeping: report of the Secretary-General, United Nations, New York, 1992

Annual Reports of the Secretary-General on the Work of the Organization

Secretary-General's Reports to the Security Council

Declaration of the General Assembly on Fact-finding by the United Nations in the Field of the Maintenance of International Peace and Security, 9 decembrie 1991 A/RES/46/59

Provisional Rules of Procedure of the Security Council

Report of the secretary-general on the work of the organization
United Nations, New York , 1983

Report of the Preparatory Commission of the United Nations, 21 decembrie 1945

Report of the Panel on the United Nations Peace Operations (A/55/305, S/2000/809)

Report of the Secretary-General on Implementing the Responsibility to Protect, A/63/677 (2009)

Report of the secretary-general on the work of the organization , United Nations, New York , 1983

Report of the Secretary-General on the work of the organization. 16 June-15 June 1975. General Assembly. Official records thirtieth session. Supplement No.1, United Nations, New York , 1975

Report of the Secretary-General on the Work of the organization: 16 June 1969-15 June 1970 : General Assembly. Official records : 25th session. Supplement No.1 (A/8001), United Nations, New York , 1970

Rezoluția Adunării Generale a ONU 2625 (XXV)

Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 3314 (XXIX), din 14 decembrie 1974

Rezoluția Adunării Generale 2329/1967

Rezoluția AG 2790 (XXVI) din 6 decembrie 1971

Rules of Procedure of the General Assembly

II. DOCTRINĂ

Tratate, cursuri, monografii:

Alger, Chadwick F., *The future of the United Nations system: potential for the twenty-first century*, New York: United Nations University Press, 1998

Bolintineanu, Alexandru, Năstase, Adrian, *Drept internațional contemporan*, editura Institutul Român de Studii Internaționale, București, 1995

Boudreau, Thomas E., *Sheathing the Sword. The UN Secretary General and the Prevention of International Conflict*, Greenwood Press, Londra, 1991

Boutros Boutros-Ghali, *Unvanquished. A UN-US Saga*, I. B. Tauris Publishers, Londra, 1999

Brierly, J.L., *The Law of Nations: An Introduction to the International Law of Peace*, Oxford Clarendon Press, Londra, 1955

Bull, Hedley, *The Anarchical Society. A Study of Order in World Politics*, editura Palgrave, New York, 2002

Cassese, Antonio, *International Law*, Oxford University Press, New York, 2001

Chaumont, Charles, *L'Organisation des Nations Unies*, Paris: Presses Universitaires de France, 1986

Chebeleu, Traian, *Reglementarea pasnica a diferendelor internationale si initiative ale Romaniei la Organizatia Natiunilor Unite*, editura Politica, București, 1984

Chesterman, Simon, *Secretary or General? The UN Secretary General in World Politics*, New York: Cambridge University Press, 2007

Clapham, Andrew, *Brierly's Law of Nations: An Introduction to the Role of International Law in International Relations*, ediția a 7-a, Oxford University Press

Cloșca, Ionel, *Despre diferendele internaționale și căile soluționării lor*, Editura Științifică, București, 1973

Dașcovici, N, *Curs de drept internațional public*, editura Librăria și Tipografia “Cultura Românească”, Iași, 1930

Dașcovici, Nicolae, Ghelmegeanu, Mihail, Bolintineanu, Alexandru , *ONU. Organizare și funcționare*, editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1962

Dașcovici, Nicolae, *Organizarea păcii și O.N.U.*, București, 1948

Diaconu, Ion, *Tratat de drept internațional public*, vol. III, editura Lumina Lex, București, 2005

Dinh Nguyen Quoc, Daillier, Patrick și Pellet, Alain, *Droit international public*, L.G.D.J, Paris, 1987

Elian, George, *Curtea Internațională de Justiție*, editura Științifică, București, 1970

Fawcett, E., Newcombe, H., *United Nations Reform: Looking Ahead After Fifty Years*, Science for Peace/Dundurn Press, Toronto, 1995

Frunzetti, Teodor, *Soluționarea pașnică a crizelor internaționale*, editura Institutul European, Iași, 2006

Geamănu, Grigore, *Drept internațional contemporan*, editura Didactică și Pedagogică, București, 1975

Geamănu, Grigore, *Principiile ale dreptului internațional contemporan*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967

Gillett, Nicholas, *Dag Hammarskjöld*, Edito-Service, Geneva, 1970

Gordenker, Leon, *The UN Secretary-General and Secretariat*, editura Routledge, Oxon, 2005

Gross, Leo, *Essays on International Law and Organization*, vol. I, edit. Springer Science

+ Business Media, 1984

James, Alan, *Peacekeeping in International Politics*, Palgrave Macmillan, 1990

Kegley, Charles W., Blanton, Shanon L., *World Politics: Trends and Transformation*, Cengage brain, Boston, 2011

Kelsen, Hans, *The Law of the United Nations. A Critical Analysis of Its Fundamental Problems*, E.A. Praeger, New York, 1950

Kelsen, Hans, *Principles of International Law*, Rinehart & Co., New York, 1952

Kille, Kent J., *From Manager to Visionary. The Secretary-General of the United Nations*, New York: Palgrave Macmillan, 2006

Kille, Kent J. (ed.), *The UN Secretary-General and Moral Authority*, Georgetown University Press, Washington D.C., 2007

Lungu, Magdalena Denisa, *Rolul organizațiilor internaționale în soluționarea pașnică a diferendelor internaționale*, București: Universul Juridic, 2010

Mazilu, Dumitru, *Dreptul păcii*, editura All Beck, București, 1998

Maxim, Ioan V., *Aparatul administrativ al O.N.U.*, Universitatea București, Facultatea de Drept, București, 1966

Melik, Eugene, *La mediation et les bons offices*, editura A. Chevalier-Marescq & Cie, Paris, 1900

Merrills, J.G., *International Dispute Settlement*, 4th edn, New York, Cambridge University Press, 2005

Miga-Beșteliu, Raluca, *Drept internațional. Introducere în dreptul internațional public*, editura All Beck, București, 2003

Miga-Beșteliu, Raluca, *Drept internațional*, vol. I-II, editura C. H. Beck, București, 2010

Miga Beșteliu, Raluca, *Drept internațional public*, vol. 2, ediția 2, editura C.H. Beck, București, 2014

Mouat, Lucia, *The United Nations' Top Job. A close Look at the Work of Eight Secretaries-General*, CreateSpace Independent Publishing Platform, North Charleston, 2014,

Murphy E., John, *The United Nations and the Control of International Violence. A Legal and Political Analysis*, Manchester University Press, 1987

Nassif, Ramses, *U Thant in New York: 1961-1971: A Portrait of the Third UN Secretary-General*, C.Hurst & Company, Londra, 1988

Newman, Eduard, *The UN Secretary-General From the Cold War to the New Era. A Global Peace and Security Mandate?*, editura Palgrave, New York, 1998

Niciu, Marțian, *Drept internațional public*, editura Servosat, Arad, 1999

Niciu, Marțian, *Rolul O.N.U în promovarea principiilor dreptului internațional în relațiile dintre state*, București: Editura Politică, 1973

O'Neill, John Terence, Rees, Nicholas, *United Nations Peacekeeping in the Post-Cold War Era*, Routledge, New York, 2006

Orford, Anne, *International Authority and the Responsibility to Protect*, Cambridge University Press, 2011

Pellet, Alain, Cot, Jean Pierre, *La Charte des Nations Unies. Commentaire article par article*, Editions Economica, Paris, 1987

Plantey, Alain, *La négociation internationale : principes et méthodes*, Édition du CNRS, Paris, 1980

Popescu, Dumitra, Chebeleu, Traian, Năstase, Adrian, *Soluționarea pașnică a diferendelor internaționale*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1983

Popescu, Dumitra, Năstase, Adrian, *Sistemul principiilor dreptului internațional*, editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1986

Preda-Mătășaru, Aurel, *Tratat de drept internațional public*, editura Lumina Lex, București, 2007

Ramsbotham, Oliver, Woodhouse, Miall, Tom Hugh, *Contemporary Conflict Resolution: The Prevention, Management and Transformation of Deadly Conflicts*, ediția a 2-a, editura Polity Press, Cambridge, 2005

Rivlin, Benjamin și Gordenker, Leon (ed.), *The Challenging Role of the UN Secretary-General. Making „The Most Impossible Job in the World” Possible*, Londra: PRAEGER, 1993

Rotaru, Raluca, *Le reglement pacifique des differends dans le cadre de l'ONU*, Ploiesti: PrintEuro, 1999

Russbach, Olivier, *O.N.U. contra O.N.U.: dreptul internațional confiscat*, editura C.N.I. Coresi, București, 1999

Ruzie, David, *Droit international public*, Dalloz, Paris, 2000

Scăunaș, Stelian, *Drept internațional public*, editura All Beck, București, 2002

Schuschnigg, Kurt von, *International Law: An Introduction to the Law of Peace*, The Bruce Publishing Company, Milwaukee 1959

Shaw, Malcom N., *International Law*, Cambridge University Press, 2001

Sohn, Louis B., *Broadening the role of the United Nations in preventing, mitigating or ending international or internal conflicts that threaten international peace and security*, Washington: International Rule of Law Center, The George Washington University Law School, 1997

Turcanu, Ion, *Dreptul internațional în antichitate*, editura Tiparul "Mitropolitul Silvestru", Cernăuți, 1938

Thakur, Ramesh, *The United Nations, Peace and Security: From Collective Security to the Responsibility to Protect*, New York: Cambridge University Press, 2006

Thakur, Ramesh Chandra, Schnabel, Albrecht, *United Nations Peacekeeping Operations: Ad-Hoc Missions, Permanent Engagements*, editura United Nations University Press, Tokyo, 2001

Vayrynen, Raimo, Senghaas, Schmidt, Dieter Christian, *The Quest for Peace. Transcending Collective Violence and War Among Societies, Cultures and States*, Sage Publications, London, 1987

*** *Basic facts about the United Nations*, News and Media Division, United Nations Department of Public Information, New York: United Nations, 2000

****Handbook on the Peaceful Settlement of Disputes Between States*, Office of Legal Affairs, United Nations, New York, 1992

Articole de specialitate:

Archibugi, Daniele, *The Reform of the UN and Cosmopolitan Democracy: A Critical Review*, Journal of Peace Research, Vol. 30, No. 3 (Aug., 1993), pp. 301-315

Brezoianu, Dumitru, *Mijloacele pasnice de rezolvare a diferendelor internationale - institutii ale dreptului international contemporan*, în XXX Revista Română de Drept, anul XXVI, nr.1 [1970], pp. 38-51

Brierly, J. L., *The Judicial Settlement of International Disputes*, în“Journal of the British Institute of International Affairs”, Vol. 4, No. 5 (Sep., 1925), pp. 227-243

Coleman, Andrew, *The International Court of Justice and Highly Political Matters*, ”Melbourne Journal of International Law”, vol. 4 (1), 2003, pp. 29-75

Diehl, Paul F., Reifschneider, Jennifer, Hensel, Paul R., *United Nations Intervention and Recurring Conflict*, „International Organization”, Vol. 50, No. 4 (Autumn, 1996), pp. 683-700

Dixon, William J., *Democracy and the Peaceful Settlement of International Conflict*, in "The American Political Science Review", Vol. 88, No. 1 (Mar., 1994), pp. 14-32

Dixon, William J., *Third-Party Techniques for Preventing Conflict Escalation and Promoting Peaceful Settlement*, "International Organization", Vol. 50, No. 4 (Autumn, 1996), pp. 653-681

Florini, Ann, *The Evolution of International Norms*, International Studies Quarterly, Vol. 40, No. 3, Special Issue: Evolutionary Paradigms in the Social Sciences (Sep., 1996), pp. 363-389

Finnemore, Martha, Sikkink, Kathryn *International Norm Dynamics and Political Change*, "International Organization", 52-4, 1998, pp. 887-917

Fogg, Richard Wendell, *Dealing with Conflict: A Repertoire of Creative, Peaceful Approaches*, "The Journal of Conflict Resolution", Vol. 29, No. 2 (Jun., 1985), pp. 330-358

Franck, T.M., *The Secretary-General's Role in Conflict Resolution: Past, Present and Pure Conjecture*, 6 EJIL, 1995, pp. 360-387

Goodrich, Leland M., *The Maintenance of International Peace and Security*, "International Organization", Vol. 19, No. 3, The United Nations: Accomplishments and Prospects (Summer, 1965), pp. 429-443

Goodrich, Leland M., *Pacific Settlement of Disputes*, in "The American Political Science Review", Vol. 39, No. 5 (Oct., 1945), pp. 956-970

Jackson, Elmore, *The Developing Role of the Secretary-General*, International Organization, Vol. 11, No. 3 (Summer, 1957), pp. 431-445

Knight, J, *On the Influence of the Secretary-General: Can We Know What It Is?* in "International Organization", Vol. 24, No. 3, 1970, pp. 594-600

Kunz, Josef L., *The Legal Position of the Secretary General of the United Nations*, The American Journal of International Law, Vol. 40, No. 4 (Oct., 1946), pp. 786-792

- Lebovic, James H., *Uniting for Peace? Democracies and United Nations Peace Operations after the Cold War*, *The Journal of Conflict Resolution*, Vol. 48, No. 6 (Dec., 2004), pp. 910-936
- Lentner, Howard, *The Diplomacy of the United Nations Secretary-General*, "The Western Political Quarterly", Vol. 18, Nr. 3 (Sep., 1965)
- Mearsheimer, John, *The False Promise of International Institutions*, *International Security*, Vol. 19, No. 3 (Winter, 1994-1995), pp. 5-49
- Myers, Denys P., *The Modern System of Pacific Settlement of International Disputes*, in "Political Science Quarterly", Vol. 46, No. 4 (Dec., 1931), pp. 548-588
- Rushton, Simon, *The UN Secretary-General and Norm Entrepreneurship: Boutros Boutros-Ghali and Democracy Promotion*, "Global Governance", 14, 2008
- Schwarzer, Gudrun, *The Peaceful Settlement of Interstate Conflict: Saar, Austria, and Berlin*, "Journal of Peace Research", Vol. 35, No. 6 (Nov., 1998), pp. 743-757
- Schwebel, SM., Rovine AW, Barros J & Morse DA, *A More Powerful Secretary-General for the United Nations?* in "The American Journal of International Law", Vol. 66, Nr. 4, 1972
- Skjelsbæk, Kjell, *The UN Secretary-General and the Mediation of International Disputes*, *Journal of Peace Research*, Vol. 28, No. 1, Special Issue on International Mediation (Feb., 1991), pp. 99-115
- Sohn, Louis B. *The Security Council's Role in the Settlement of International Disputes*, *The American Journal of International Law*, Vol. 78, No. 2 (Apr., 1984), 402-404
- Stein, E, *Mr. Hammarskjöld, the Charter Law and the Future Role of the United Nations Secretary-General*, in "The American Journal of International Law", Vol. 56, Nr. 1, 1962, 9-32
- Vinuales, Jorge E., *Can the U.N. Secretary-General Say 'No'? Revisiting the 'Peking Formula'*, (28 iulie 2006), bepress Legal Series. Working Paper 1478
- Virally, M., *Le rôle politique du Secrétaire Général des Nations Unies* in "Annuaire

français de droit international”, vol. 4, 1958, pp, 360-399

Zacher, Mark W., *The Secretary-General and the United Nations' Function of Peaceful Settlement*, ”International Organization”, Vol. 20, No. 4 (Autumn, 1966), pp. 724-749

III. JURISPRUDENȚĂ

The Mavrommatis Palestine Concessions, CPJI (1924), ”Collections of Judgements”
Seria A, nr. 2, disponibil la http://www.icj-cij.org/pcij/serie_A/A_02/06_Mavrommatis_en_Palestine_Arret.pdf.

Case Concerning the Right of Passage over Indian Territory (Portugal v. India),
Hotărârea CIJ din 12 aprilie 1960, ”Reports of Judgements, Advisory Opinions and
Orders”, p. 34, disponibil la <http://www.icj-cij.org/docket/files/32/4521.pdf>.

Case Concerning East Timor (Portugal v. Asutralia), Hotărârea CIJ din 30 iunie
1995, ”Reports of Judgements, Advisory Opinions and Orders”, disponibil la
<http://www.icj-cij.org/docket/files/84/6949.pdf>.

*Legal Consequences for States of the continued presence of South Africa in Namibia
(South West Africa)*, CIJ, Aviz consultativ din 21 iunie 1971 în ”Reports of Judgements,
Advisory Opinions and Orders” disponibil la <http://www.icj-cij.org/docket/files/53/5595.pdf>

IV. ALTE SURSE

Bobb, Donn, *Secretary-General highlights three major challenges facing
peacekeeping*, 19 iunie, 2013, disponibil la

<http://www.unmultimedia.org/radio/english/2013/06/secretary-general-highlights-three-major-challenges-facing-peacekeeping/>

Charbonneau, Louis, *U.N. "falling apart" under Ban Ki-moon: ex-official*, 20 iulie 2010, disponibil la <http://www.reuters.com/article/us-un-criticism-idUSTRE66J5W820100720>

Collins, Craig, Packer, John, *Options and Techniques for Quiet Diplomacy*, Conflict Prevention Handbook Series, Folke Bernadotte Academy, disponibilă pe site-ul <http://www.hri.ca/pdfs/Vol.%201%20-%20Options%20&%20Techniques%20for%20Quiet%20Diplomacy.pdf>

Hammarskjöld, Dag, *The International Civil Servant in Law and in Fact*, Prelegere susținută de Secretarul General la Universitatea Oxford, 30 mai 1961, p. 20, disponibilă pe site-ul http://www.unic.ru/Documents/Dag_Oxford_1961.pdf

Lesaffer, Randall, *Kellogg-Briand Pact (1928)*, Max Planck Encyclopedia of Public International Law, disponibil la <http://opil.ouplaw.com/view/10.1093/law:epil/9780199231690/law-9780199231690-e320?prd=EPIL>

Miller, David Hunter, *The Geneva Protocol*, 24 mai 2009, disponibil la <http://www.gutenberg.org/files/28950/28950-h/28950-h.htm>,

Pfaltzgraff, Robert , *International Relations*, disponibil la <http://www.britannica.com/topic/study-of-international-relations#ref423560>,

Thant Myint-U, *The Next Secretary-General, Secretariat Reform and the Vexed Question of Senior Appointments*, Center on International Cooperation, aprilie 2016

****The Ongoing Evolution of Peacekeeping*, disponibil pe <http://pom.peacebuild.ca/bestpracticesevol.shtml>

****Peacekeeping Fact Sheet*, 31 august 2016, disponibil la <http://www.un.org/en/peacekeeping/resources/statistics/factsheet.shtml>

V. WEB SITE-URI

<http://avalon.law.yale.edu>

<http://www.britannica.com/>

<http://digital.library.northwestern.edu>

<https://documents-dds-ny.un.org>

<http://www.gutenberg.org>

<http://www.hri.ca>

<https://www.icrc.org>

<https://www.icc-cpi.int>

<http://www.icj-cij.org>

www.mae.ro

<http://www.oas.org>

<http://opil.ouplaw.com>

<http://www.reuters.com>

<http://www.securitycouncilreport.org>

<http://www.un.org/en/>

<http://www.un.org/sg/>

<http://www.un.org/Depts/dhl/dag/index.html>

<http://www.un.org/documents/secretariat.html>

http://www.unic.ru/Documents/Dag_Oxford_1961.pdf

<http://www.unmultimedia.org>

<http://www.worldlii.org>